

DE-19080001010602 Seat No. _____

B. Com. (Sem. I) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination

March - 2022

Business Mathematics - 1

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

(2) કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

1 (અ) જો $A = \{1, 2, 5, 6, 8\}$, $B = \{2, 4, 6, 10, 11\}$ અને $C = \{1, 2, 3, 5, 6, 11, 12\}$ હોય તો સાબિત કરો કે,

(i) $A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cap C)$

(ii) $A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$

(બ) જો $A = \{1, 2\}$, $B = \{2, 5\}$, $U = \{1, 2, 5, 7\}$ હોય તો સાબિત કરો કે,

(i) $(A \cup B)' = A' \cap B'$

(ii) $(A \cap B)' = A' \cup B'$

2 (અ) જો $U = \{x/x \in N, x \leq 10\}$ $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{2, 4, 6\}$, $C = \{0, -1, 4\}$ હોય તો ચકાસો કે, $A \cap (B - C) = (A \cap B) - (A \cap C)$.

(બ) જો $A = \{1, 2\}$, $B = \{2, 4, 6\}$ હોય તો A^2 , B^2 , $A \times B$, $B \times A$ શોધો.

3 (અ) ${}^{12}C_5 + 2({}^{12}C_4) + {}^{12}C_3 = {}^{14}C_x$ હોય તો x શોધો.

(બ) જો ${}^nP_r = {}^nP_{r+1}$ અને ${}^nC_r = {}^nC_{r-1}$ હોય તો n અને r શોધો.

(ક) સાબિત કરો કે, $\frac{1}{(n-1)!} + \frac{1}{(n-2)!} = \frac{n^2}{n!}$.

- 4 (અ) 0, 1, 5, 4, 3, 6 માંથી દરેક અંકનો એક વખત ઉપયોગ કરી 4 આંકડાની કેટલી સંખ્યાઓ બનાવી શકાય ? કેટલી સંખ્યાઓ 5 વડે ભાગી શકાય તેવી હશે ?
- (બ) એક બોક્સમાં 5 લાલ, 3 કાળા અને 2 સફેદ દડાઓ છે. તો તેમાંથી,
- (1) દરેક રંગનો એક દડો હોય તે રીતે
  - (2) બે દડાઓ એક જ રંગના અને એક જુદા રંગનો હોય તે રીતે,
  - (3) ત્રણેય દડાઓ એક જ રંગના હોય તે રીતે ત્રણ દડાઓ કેટલી રીતે લઈ શકાય ?

5 (અ) કિંમત શોધો : $(\sqrt{3}+1)^6 + (\sqrt{3}-1)^6$.

(બ) $\left(\frac{2x}{3} - \frac{3}{2y}\right)^9$ ના વિસ્તરણના મધ્યમ પદો શોધો.

(ક) $\left(\frac{x}{2} + \frac{2}{x}\right)^8$ ના વિસ્તરણમાંથી x^2 નો સહગુણક શોધો.

6 (અ) $\left(\frac{4x^2}{3} - \frac{3}{x}\right)^9$ ના વિસ્તરણનું અચળ પદ શોધો.

(બ) $\left(\frac{K}{2} + 2\right)^8$ ના વિસ્તરણનું મધ્યમ પદ 1120 હોય તો K શોધો.

- 7 (અ) યોગ્ય પદ્ધતિથી ખૂટતી કિંમતો શોધો :

x	10	20	30	40	50	60
y	2	—	8	—	15	20

- (બ) અતંર્વેશન અને બહિર્વેશનનો અર્થ સમજાવો.

- 8 લાગ્રાન્જની રીતનો ઉપયોગ કરી $x = 120$ હોય જ્યારે y ની કિંમત શોધો.

x	115	125	130	165
y	36	40	45	48

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions carry equal marks.

(2) Attempt any four questions.

- 1** (a) If $A = \{1, 2, 5, 6, 8\}$, $B = \{2, 4, 6, 10, 11\}$ and $C = \{1, 2, 3, 5, 6, 11, 12\}$ then prove that.
- (i) $A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$
- (ii) $A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$
- (b) If $A = \{1, 2\}$, $B = \{2, 5\}$, $U = \{1, 2, 5, 7\}$ then prove that
- (i) $(A \cup B)' = A' \cap B'$
- (ii) $(A \cap B)' = A' \cup B'$
- 2** (a) If $U = \{x / x \in N, x \leq 10\}$, $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{2, 4, 6\}$, $C = \{0, -1, 4\}$ then prove that, $A \cap (B - C) = (A \cap B) - (A \cap C)$.
- (b) If $A = \{1, 2\}$, $B = \{2, 4, 6\}$ then find $A^2, B^2, A \times B, B \times A$.
- 3** (a) If ${}^{12}C_5 + 2({}^{12}C_4) + {}^{12}C_3 = {}^{14}C_x$ then find x .
- (b) If ${}^nP_r = {}^nP_{r+1}$ and ${}^nC_r = {}^nC_{r-1}$ then find n and r .
- (c) Prove that $\frac{1}{(n-1)!} + \frac{1}{(n-2)!} = \frac{n^2}{n!}$.
- 4** (a) Using 0, 1, 5, 4, 3, 6 once only, how many 4-digits number can be formed ? How many of them are divisible by 5 ?
- (b) A box contains 5 red, 3 black and 2 white balls. How many selection of three balls can be made so that
- (1) Each ball of different colour
- (2) Two balls are of same colour and one is different colour
- (3) All three balls are of same colour.

5 (a) Find the value : $(\sqrt{3}+1)^6 + (\sqrt{3}-1)^6$.

(b) Obtain the middle terms of the expansion $\left(\frac{2x}{3} - \frac{3}{2y}\right)^9$.

(c) Obtain the coefficient of x^2 in the expansion of $\left(\frac{x}{2} + \frac{2}{x}\right)^8$.

6 (a) Obtain constant term of the expansion $\left(\frac{4x^2}{3} - \frac{3}{x}\right)^9$.

(b) If the middle term of the expansion $\left(\frac{K}{2} + 2\right)^8$ is 1120 then find the value of K .

7 (a) Estimate the missing value by using proper method :

x	10	20	30	40	50	60
y	2	—	8	—	15	20

(b) Explain meaning of interpolation and extrapolation.

8 Estimate the value of y when $x = 120$ using Langrange's method.

x	115	125	130	165
y	36	40	45	48

_____